

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Morvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerint.
A nyílt ter sora 1 korona.

Földet a hősöknek.

A jelszavak ideje lejárt, minden téren a cselekedetek ideje érkezett el. Nem elég a hálát előszóval, vagy írásban nyilvánítani azoknak, akik értünk mindent és mindenüket áldozták, hanem a gyakorlatban kell megbizonyítani hajlandóságunkat a hálára. Istennek hála: a hábrou befejezése felé közeledik.

Szeretjük hinni, hogy mihamar eljön az idő, amikor harcoss véreink hazatérnek a lövészárkokból otthonukba. Az ország lakossága készül már szélében a hősök méltó fogadására. A társadalom minden rétege megmozdult, s azon dolgozik, hogy megédesítse a hazatérők életét.

A tisztviselők, katonatisztek, illetőleg ezek özvegyei, árvái számára a legkülönbébb intézetek és pénzalapok keletkeznek, amelyekről az arra rászorulóknak segedelemben részesülnek.

Az iparosok pénzt gyűjtnek szerszámra s nyersanyagra, katonaviselt szaktársaik új életének megalapozására.

Maga az állam rokkant intézetet létesít, amelyben a sánta, béna katonákat tisztességes megélhetést nyújtó foglalkozásra taníttatja ki.

Ebből a dicső mozgalomból ki kell venni részét a gazdatársadalomnak is, hisz a legkülönb, legedzettebb, legkitartóbb katonák a falvak gyermekei, a földmives osztály fiai voltak, akikről valószínűleg legendák keringenek világszerte.

Az lehet ennek az oka, hogy a földmives osztály áll a legközelebb a szerzett anyaföldhöz, amelynek védelmére fegyverbe szólított boldog-boldogtalant a király parancsa.

Életének javarészét az isten áldotta föld megművelésében tölti, verejtékezik hajnalhasadtától az esti harangszóig nap-nap után, esztendőről-esztendőre!

Csuda-e, ha neki legkedvesebb az a hazai föld, amely szülte s majdan eltkarja?

Ezeknek az anyaföldszereit, mégis földnélküli véreinknek a méltó megbecsüléséről, megjutalmazásáról akarunk gondoskodni, amikor felkérjük a vármegye gazdaköztségét, nagy és kisbirtokost egyaránt, különösképpen pedig a katonai szolgálatra alkalmatlannak minősített és fölmentett gazdákat, akik a háborus esztendőkhöz soha nem képzelt anyagi előnyeit élvezték idehaza, a míg amazok: áztak-fáztak, éheztek-verezték, rabkényeretettek, hogy a hazatérő hősöknek vagy a dicső halált halt, vagyontalan földművesek apátlan gyermekeinek szakítsanak ki birtokaikból kisebb-nagyobb területeket és ajándékozzák azokat oda Istennek nevében!

Nem kell más ide, mint szív! Érző, fájó, sajnó, de egyttal belátó és hálás magyar szív: Adjon a kis gazda egy negyed, egy fél, egy egész holdat, a közép és nagybirtokos 5-100 holdat. Adjanak a községek, nemesi és urbéri közbirtokoságok, egyházmegyék és egyházközségek. Adjon mindenki aki csak teheti, hisz az ajándék hold földnek békeidőbeli jövedelme alig van 30-40 korona, amit az ajándékozó meg se érez, a megjutalmazottnak pedig ez a kis terület egy egész vagyon, az egész mindenség, amely oda szögezi ahhoz a szűkebb hazájához, ahol elődei éltek-haltak s megvédelmezi a vagyontalanok keserűségszülte hazafiatalan érzésétől.

És ám válassza ki az ajándékozó maga a megjutalmazandókat, szegény rokonai, jóismerősei, cselédjei, nap-szamosai közül.

És nevezzük el az ajándékföldet hősök földjének! Ennek a mi gondolatunknak pedig legyen hirdetője a templomi szószék, hisz Istennek tetsző dologról van

szó, a községháza, a tanács-terem, minden hivatal és valamennyi ujság, hogy a szép idea megvalósuljon, az elvetett mag gyümölcsöt teremjen, mert a talaj, a magyar gazdaköztség szíve, nem terméketlen csak világoosság és napmeleg kell neki!

A disznótor.

Háborus olvasmány felnőtteknek és hadbavonultaknak

Az elemi iskolai olvasókönyvek a háboru miatt egy kis át-dolgozásra szorulnak. A régi szivnemesítő olvasmányok, amelyekben a magyar népszokások oly bájosan vannak megírva, kissé elavultak. Újakat kell helyettük felvenni, hogy a romtalan gyermeki kedélyt úgy lássa például a disznótor, amint ez a valóságban és az idevágó körülbelül 300, azaz háromszáz darab kormányrendeletnek megfelelőleg történi. Valahogy ilyenformán:

Megjött, megjött végre a várva-várt tél, a szép fehérszakalu öreg hónap, öröme mindenkinek, ideje a vidám disznótoroknak. Bizony nagy öröm is a disznótor, azaz országosan bevett szokás. Örül az ország apraja-nagyja. Hogyne, mikor alig van ezer közül egy ház, ahol máma disznót ölinének. A szegény, földhöz ragadt nép oly boldogan veszi tudomásul, hogy mások disznót ölnek, hogy kolbászt, hurkát fognak enni s párolgó disznókaraj zsírosítja be a derék, jó gazdagok porcellán tányérját.

Lássuk csak, lássuk csak, hogy is megy az a disznótor. Felvirrad a hajnal, forró víz fő a katlanon; a disznó zsír, hogy már most csak őt torolják s ő nem torolhat meg senkit... De a disznótor nem itt kezdődik. De nem ám. A disznótor ott kezdődik, hogy az ember vesz szépen egy disznót, ha van pénze egy koca malacért pár ezer vagy ennél is kevesebb koronát adni és ha van engedély a hatóságtól a vásárlásra. (Lásd a miniszteri rendeletet.) Aztán szép csendben hízalni kezd. Azaz csak kezdene, ha volna engedélye.)

Ha aztán ez is megvan, az alig pár heti utánjárásba kerül, akkor szorgalmasan elkezd kukoricát vásárolni, melyért az ember ötszörös árat fizet, mert hiszen a kormány maximálta a kukorica árat. Így aztán lassan elkezd hízni a malac. Közben jönnek a szép szöke rekvirálók, akik kukoricát is keresnek, meg malacot is. Ezek ellen úgy

védekeznek az ember, hogy a malacra ráfogja, hogy már rekvirálva van, a kukoricát pedig eldugja. (Lásd a megfelelő miniszteri rendeletet.)

Igy kövéredik szépen az áldott kis malac, a ház népének őssinte öröme, mely már alig várja a fentemlített szép fehérszakalu hónapokat, idejét a vidám disznótoroknak. Akkor a gazda felveszi állikabátját, (egész olcsó: három disznót lehetne rajta venni) felmegy a városházára. Szívesen kezdik ide-oda utasítani, míg először dél, majd este, végül negyed-ötöd nap lesz, mikor egy-kettőre megkapja az engedélyt az ölésre. Közben kiderül, hogy a hentesi behívott katonai szolgálatra s így meg kell elégedni egy kefékötővel, aki azért elég sós kolbászokat tölt... És vidám a család apraja-nagyja. Susterodik a zsír a fazekakba, fehéredik a szalonna a teknőben. Így rakja el a föld gyermekei tálra a finom zsírt, szalonnát és egyéb disznóságokat, melyek között legkedvesebb az, mikor jönnek a szelid rekvirálók és elviszik a zsírt, elviszik a szalonnát szépen, szeliden és karhatalommal. Ó, vidám ideje szép disznótoroknak...

H I R E K.

Mesék.

III.

Az elmúlt farsang.

Mintha a négy év óta nélkülözött jókedv egyszerre összegyűlt volna az emberekben, s kitört az idej, elmúlt farsangon. Szerte az országban mindenütt mulattak, vígan voltak, persze a mulatságok egykissé szerényebb keretek közt folytak le, mint a békeidők báljai; de azért a kedély nem hiányzott sehol. A toillettek egyszerűbbek voltak, fiatalember tán kevesebb számú jelent meg az estélyeken mint előbb, a cigánybandák szervezetségéhez is fért volna egy-két szó; de hát a jókedv minden hiányt feleltet az emberekkel. S így van ez jól! Vannak ugyan szigorú-elvű egyének, akik azt állják, hogy mindaddig, amíg egyetlen katonánk is szenved a harctereken, — ittbennt sincs joga senkinek vigadni; — de hát nem lehet most már a béke hírek idején, ezt olyan betűszerint venni. — Hanem azt már egészen komolyan állja e sorok szerény írója is, hogy: nem volna szabad egyetlen mulatságnak sem megenni anélkül, hogy pár fillért ne gyűjtsenek, akár a rokkant és vak katonák

akár a hadiözegek, árvek részére. Mert azt sohasem szabad elfelejtenie a most élő nemzedéknek, hogy: ha ezek nem válnak volna nyomorékká, illetve árvek és özegekké, akkor mi ma már lsten tudja, járhatnánk-e táncot ittbenn a muzsikás termekben?

— **Diszoklevél.** Farkas István főszolgabírónak, a magyar szent korona országai vöröskereszt egylete érdekében a világháboruban kifejtett nemes és buzgó érdemeinek elismerésül a budapesti központi igazgatóság diszoklevelet küldött. Mihez mi is szívjből gratulálunk.

— **Több lesz a községi és körorvos.** Az országszerte érezhető orvoshiány megszüntetése céljából a belügyminiszter megkezdte a honvédelmi minisztert, hogy a negyed- és ötödéves orvosnövendékeket tanulmányaik befejezése végett szabadságolják. Mint értesülünk, a honvédelmi miniszter máris intézkedett ebben az irányban. Ezeket a magasabb évfolyamu orvosnövendékeket és szigorló orvosokat március 1-től mint segítő körorvosi helyetteseket vidékre fogják küldeni. Az illetékes hatóságok a nőorvosoknak is lehetővé fogják tenni, hogy tömegesen vállaljanak községi orvosi állásokat.

— **A gazdasági többtermelés és az iskola.** Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a napokban kiadott rendeletével az elemi népiskolai és a tanítóképzőintézetek gazdasági oktatást olyképmódosította, hogy ezek az intézetek a többtermelés követelményét sikeresebben teljesíthessék. Addig is, amíg a régi terve szerint a gazdasági nevelést teljesen kiépítheti, az elemi népiskolában is rendszeres tantárggyá tette a gazdaságtant, amelyet gyakorlati módon fognak tanítani. E célból külön rendelettel gondoskodik a miniszter arról, hogy valamennyi iskola megfelelő gyakorló területtel is ellátsassék. A tanítóképzőintézetekben eddig a kertészeti oktatás volt előtérben, ezután a mezőgazdasági lesz az alap. Mindkét fokon az elemi iskolában és a tanítóképzőintézetben, az egész gazdasági oktatás a termelési viszonyokhoz fog alkalmazkodni s ez által a népnek a termelés sikeresebb módjaira ad utbaigazítást. Ezenkívül mindenik tantárgy keretében kiemeli a miniszter a gazdasági oktatás és különösen a többtermelés szolgálatába állítható részteleket és azt kívánja, hogy a tanítás a kor szükségleteit állandóan szemmel tartsa.

— **A Sümegi Takarékpénztár** évi rendes közgyűlését febr. 10-én tartotta a részvényesek élénk érdeklődésével. Eitner Zsigmond orsz. képviselő az intézet vezérigazgatója üdvözölte a megjelenteket, megállapította a gyűlés határozatképességét s elnök választására hívta föl. Egyhangulag Darnay Béla kaposvári földbírtokost választották meg elnöknek. Darnay megköszönte bizalmat, a gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Etes Károlyt és Talabér Károlyt kérte fel. A gyűlés az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését elfogadta. Az 1917. évi 51.582 K 39 fillért ekképpen osztotta fel a közgyűlés: 800 db. részvény után 25 K-jával 28.000 K, a tartalékalaphoz 8.080 K, a

rendkívüli tartalékalaphoz 1100 K, az értékpapírok tartaléktőkéjéhez 750 K, a tisztviselőknél 40%-os haborus segély 5640 K, a tisztviselők jutalékára 1200 K, jótékony célra 1000 K, átvitel az 1918 évi nyereségszámlára 5812 K 39 f. A gyűlés az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak a felmentést megadta. Az alapszabályok módosítása után Bánfi Alajos megköszönte Darnay Bélának elnöki működését, Darnay elnök köszönetét nyilvánította az igazgatóság, a felügyelő bizottság és a tisztikar munkásságáért, lsten áldását kérte az intézet további életére s a közgyűlést elosziatta.

— **A Sümegi Népbank évi közgyűlése.** A sümegi népbank febr. 10-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az igazgatóság által előterjesztett évi zárszámadást a közgyűlés egyhangu helyesléssel elfogadta. Osztalékul a bank részvényenként 18 K-t fizet, amely osztalék f. hó 18-tól kezdve lesz kifizetve. A bank évi tiszta nyeresége 27285 K 27 f. A közgyűlés, melyen mint korábban Bánfi Alajos elnökölt, üdvözölte részvényesei között dr. Fürst Jánost, kir. tanácsosát történeti kinevezése alkalmából.

— **Az osztrákok is ellenőrzik a határt.** Néhány nap óta az Auszriából Magyarországra utazó utasokat is ellenőrzik az osztrák csendőrség és pénzügyőrség emberei. A szigorú ellenőrzés oka, hogy Auszriából állítólag kórolajat és ruhaneműt szoktak hozzánk becsempészni, hogy annak fejében élelmiszerekhez jussanak. Az ellenőrzés az osztrák kormány utasítására történt.

— **Szinielőadás a nemeskereszturi ifjúsági egyesületben.** Nemeskeresztur község ifjúsága folyó év febr. 2-án szinielőadást tartott. Szinrekerült először Boda Béla Rigácson működő tanító 3 felvonásos népszínműve a „Máláb”. Az író puritán egyszerűségével szinte remekelt. Egy végtelenül bájos kis farsai történetet írt meg, amely a háboru szomorú idejében folyik le. Az esemény gyors felváltással nem akadályozza unalmas részletek, hanem kedves vídám, kacagtató epizódok. A tiszta jövedelem 986 K 80 fillér, amely összeg a háboruban elesett hősök emléktábla alapja javára fordítatik.

— **A vak katonák részére** átvettem a sümegi takarékpénztártól: 50 K „Sümeg és vidéke” szerkesztőség útján Gólyák János vasuti vendéglős. Törje 10 K-t Berger Sándorné 5 K-t Varga Anna 1 K-t. Összesen 64 K-t. A világtalanok nevében hálas köszönetet mond. Sümeg, 1918 febr. 16. Bánfi Alajos gyűlő.

— **Vasuti rendőrség felállítása.** A belügyminiszteriumban, tekintettel a sok vasuti lopkodásra, zsebmetészsére és más — ilyen irányu működésre, vasuti rendőrség felállítását tervezik. Minden vasuti vonalon megfelelő számú detektívet osztanak be, akik a vasuton az utazóközönség fosztogatóit és a raktárak fosztogatóit figyelemmel kíséri. Az utóbbi időben különösen sok podgyász tűnt el észrevétlen és nyomtalanul nemcsak a raktárakból, hanem ut közben is olyan nagy mértékben, hogy a vasuti rendőrség szervezését szükségessé teszi.

— **A pénzeslevél csomagolása.** Mivel a papírpénz és értékpapírok csomagolásához vászon nem szereshető be, a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy jó minőségű csomagolópapírt használtassék még akkor is, ha az értékküldemény sulya a 250 grammot meghaladja. A postahivatalok tehát a bankjegyek és más értékes küldemények vászonba való burkolását nem követelhetik.

— **Köszönetek.** A sümegi takarékpénztár a helybeli áll. seg. polg. leányiskola részére 100 koronát adományozott, melyért hálas köszönetet mond az áll. seg. közs. polg. leányiskola igazgatója.

A sümegi takarékpénztár a helybeli áll. seg. polg. leányiskola részére 100 koronát adományozott, melyért hálas köszönetet mond az áll. seg. közs. polg. leányiskola igazgatója.

A Sümegi Takarékpénztárnak 50 K ajándékát köszöni a sümegi jótékony-nőegyesület elnöksége.

A Sümegi Takarékpénztár 50 koronát küldött az Erzsébet jót. nőegylet részére, mely adományért hálas köszönetet mond Steiner Simonné.

— **Tisztek hozzátartozói a tiszt kocsiban utazhatnak.** Külügy-Hadügy jelenti: Az 1917. dec. 14-én megjelent hadügyminiszteri rendelet megtiltotta a tisztek hozzátartozóinak a tiszt kocsiban való utazást. Ezt a rendelkezést egy rendelet most hatályon kívül helyezi, így a tisztek hozzátartozóikkal együtt utazhatnak a tisztek számára fenntartott kocsiban.

Felelősszerkesztő Horvát Imre.
Szerkesztőtárs: Németh Böske.
Leptul. kiadó: Horvát Gábor.

A sümegi kir. bir. végrehajtó mint bírói megbízott.
8. jvg. 1918.

Árverési hirdetés.

Alulírott bir. végrehajtó mint bírói megízott közhírré teszem, hogy a Budapesti Állatvásárpénztár r. t. által Kovács Aladár zalaerdői Jakos címére 1917. november 9-én küldött 2 (kettő) darab üsző bivalyborjut a Keresk. törv. 347 § a értelmében a sümegi kir. járásbíróság P. 220/918. sz. kiküldött végzése folytán Zalaerdődön a közsegházánál 1918. évi február hó 22 napján délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fogom adni.

Vevő a vételáron felül a vételi illetéket fizetni, s a megvett bivalyborjukat azonnal átvenni köteles.

Sümeg, 1918. febr. 10-én.

Vértessy Béla
bir. végrehajtó.

TRILBY

Trilby

ez a fölséges mozikép a filmművészet csodáját nagy érdeklődéssel várja a közönség. Oly érdeklődés kíséri a darabot, hogy a közönség már előre biztosítani kívánta helyét, előre megváltotta.

Az internacionális filmművészet legbravurosabb és leg-hatalmasabb alkotása ez a mozgófénykép, amely mindörökké a legimpozánsabb mauzoleuma marad a kinematográfiának és amelyhez hasonló mestermű eddig nem pergett le a mozivászonon. Csupa kábitó szépség, csupa artisztikum ez a film, amely hol a művészi törekvések olympusára, hol pedig az emberi élet mélységeibe ragadja magával egész képzeletvilágunkat. A Quartier-Latin poézisét, bohémiját így meg meg nem írta és meg nem játszotta művész! Ez az a film, amely a filmtechnikát egészen új világok, egészen új állomásai felé viszi és ezeken az állomásokon egy nem sejtett gyönyörűség nektárjával kínálja meg. Azt hisszük, ha már idáig fejlődött a mozi-művészet, itt meg kell állania, mert nincs tovább! Az emberek mikor a Trilby utolsó jelenete után felgyulnak a csillárok, úgy neknek majd egymás szemébe, mint akiket a kinematografia s. engálíja babonázott meg. Ez a svengáli: a rendező, aki az intelligencia és tudás erejével néz a szenteink közé félelmes biztonsággal. A Trilby embermilliók elragadtatását fogja kicsiholni a lelkekből és embermillióknak fog örökké felejthetetlen emléke maradni széles e világban.

100 koronaért

mindenkinek tiszta arc-bőre lehet, mentes szep-: : lőtől, kiütésektől. : :
A fenti összegért utbaigazítást adnak miképpen kell az arcbőrt kezelni és maszirozni. Mindenki még 2 tégely arckenőcsöt kap ingyen. Cim a kiadóhivatalban.

Titoktartás!